E héten olvassuk az Írásban, hogy az egyptomi felszabadulást megelőzőleg Pharaó azt kérdezte Mózes-től: מי ומי ההלכים vajjon kik azok volnának hát azok, akik kivonulnának Egyptom földjéről, mire Mózes azt felelé: בנערינו ובזקנינו נלך gyermekeinkkel s öregeinkkel fogunk kivonulni. A kisdedek és a vének, az élet ezen határjelzőit állította a népvezér, midőn azt akarta mondani, hogy mindenki távozik majd a rabszolgaélet kínjainak földjéről. A kesergő fájdalom éles tövével szúr most belénk s a mi szíveinkbe is az Írás szava: kisdeddel és öreggel vonulunk mi ki a rögös élet mezejéről a temető csöndes birodalmába, hisz alig két hét választ el bennünket attól a szomorú pillanattól, amidőn kedves gyermekünk koporsója mellett állottunk, s íme még nem száradt fel szemeinkben a könny, még sajog a letört bimbó miatti fájdalom s ismét koporsó körül gyűltünk az utolsó áldásnak, az életben kivénült, pihenni térő öreg atyánk hűlt porai körül. Istenem, mily megdöbbentő igazságot, mily lesújtó figyelmeztetést tár elénk e két koporsó: amott előttünk a gyermek, aki még alig kezdte meg az életet s amott a megőszült öreg, aki már kifáradtan a sír nyugalmára vágyott: bizony nem válogat a halál mestere, mely megragadhat s porba dönthet minden pillanatban bármelyikünket is, még ha teljes erőtől duzzadva biztos léptekkel vágyjuk is járni az élet utjait. De ha gyarlóságunk tudatában kérdi tőlünk bennünk a kisded koporsója, hogy miért is kellett meghalnia, úgy a megnyugvó fájdalom csöndjével hozzá szívünkhöz a kegyelet, midőn ily tisztes aggastyán mellett látjuk azt, hogy áldás rejlik a hosszú életben, melyet beragyogott az Istenfélelem s mely lankadatlan szorgalommal épült fel, mely nem riadt vissza a munka porától s türelemmel hordta az élet igáját, csakhogy becsületben nevelhesse föl gyermekeit, csakhogy megfelelhessen kötelességeinek Isten és ember, község s család iránt, ott a gyermekek szeretete s a körbevett boldog megelégedéssel tölti el a sokszoros éveit s ott a megnyugvás békéje terjeszti ki áldó szárnyait az koporsó felett is. Igen boldogan élt ő sok küzdelmes s életküzdelem emlékével gyermekei körében, kiknek szeretete megfényesíté aggsága éveit s megelégedetten hunyta le örök álomra szemeit, hogy mennyek magasságában őrködjék kedvesei felett. Ez a megnyugtató hit tölthe be szívünket most, midőn atyánkat, ki miattunk küzdött s érettünk hordá az élet terhét, utolsó útjára kísérjük, s jól kiérdemelt örök nyugalmáért imádkozunk.

Ujpesten 1903. január 25.

Grossmann Antal

Ven/1/192